

**Utvärdering av skolbio/mediepedagogiskt arbete
i Orsa kommun
2007-2008**

Forskarcirkel kring mediepedagogik

Bild

Samarbete mellan

Orsa kommuns vapen

HÖGSKOLAN
Dalarna

**Svenska
Filminstitutet**

Innehållsförteckning:

Sammanfattning

Orsa kommun har i många år satsat på skolbio och mediepedagogik genom både materiella och personella resurser. Det har aldrig gjorts någon utvärdering av vad arbetet med skolbio och medier inneburit för Orsa kommuns elever och lärare

Som ett försök till en utvärdering av verksamheten startades en forskarcirkel med medel från Svenska Film Institutet.

Forskningscirkeln har bestått av fem pedagoger samt en mediepedagog och en handledare från Högskolan Dalarna. Deltagarna har genomfört mediearbeten i sina klasser samt deltagit i sju möten med gruppreflektioner.

De mediearbeten som gjordes var:

Blogg med film i år 8,

TV-Kyrkbyn, olika korta filminslag, år 4

Örnens film om Medier, olika inslag om ex. chat, dataspel mm, år 5

Möte med Monster, bildberättelser med ljud, år 3-4

Filmen om Kristallen, olika aktiviteter i en förskoleklass.

Den utvärdering som vi genomfört har varit med ett utvecklingsperspektiv inte en resultatriktad utvärdering.

Det som Forskarcirkeln i mediepedagogik har gett är att de fem lärare som varit med har fått en medvetenhet om hur bilder, medier påverkar vår utveckling av identitet och i och med det en större medvetenhet om vikten av att ta in den medievärld eleverna lever i.

Att möta elevernas värld och ta den på allvar torde kunna påverka innehållet i undervisningen så att elevernas motivation och prestation ökar.

Deltagarna har fått en ännu större säkerhet i att våga ta in detta arbetssätt/förhållningssätt som kallas för mediepedagogik i sin undervisning.

Gruppreflektionerna har gett en djupare förståelse för andra allmängiltiga och viktiga inslag i pedagogernas vardag så som gruppindelningar, organisation av sin verksamhet i stort, kontakt med föräldrar och betyg och bedömning av arbeten med nya metoder.

Högskolan Dalarna deltagande har lett till att vi lyft blicken och reflekterat kring skola i ett samhällsperspektiv, det har hjälpt deltagarna till att sortera och värdera det de gjort.

Arbetet har genom sin form av forskarcirkel gett oss en metod att använda i fortsatta arbeten med projektarbeten.

Att i framtiden genomföra fler forskarcirkel eller kurser med kollegahandledningssamtal för lärare i Orsa kommun skulle ge fler möjlighet att förändra sitt synsätt på skolbio, mediearbeten men också sin syn på elever och syn på kunskap och inläring.

TEN YEARS AFTER

*- Varför åker vi ner på Röda Kvarn med eleverna två gånger per år? Slentrian?
För att det är kul, som avkoppling? Är inte detta slöseri med elevernas tid?*

- Att arbeta med film och medier i klassrummet vad tillför detta? Hinner eleverna lära sig baskunskaperna då?

- Sker något lärande hos våra elever vid skolbiobesök? Var sker lärande? Vad lär de sig?

- Vad håller vi på med, jag hinner aldrig reflektera över mitt arbete!

Bakgrund

Vad har hänt i Orsa kommun tio år efter skolbioprojektet? Vi behövde ta reda på hur vi idag arbetar med skolbio och medier i kommunens skolor. Vad har hänt under alla dessa år?

Vi behövde lyfta fram motivet till att vi arbetar med skolbioverksamhet i kommunens skolor kanske flytta fram positionerna och lyfta den pedagogiska möjligheten med att utgå från en gemensam filmupplevelse till lärande för varje elev.

Kostnaden för skolbiovisningar tas centralt från Barn och utbildningsförvaltningen. En organisation för skolbioverksamheten finns med en representant från de olika rektorsområdena. De träffas cirka tre gånger per år och väljer ut de filmer som ska visas ofta i samma tema för alla årskurserna. Information om dessa filmer läggs ut på kommunens hemsida med länkar till filmhandledningar för lärarna. Filmerna hyrs på AV-Media, Falun när det är möjligt och används till förhandstitt och/eller i arbetet med eleverna.

Det har under åren arbetats fram en medieverkstad belägen på högstadiet och en central resursperson för de yngre åldrarna. Se bilaga, Mediepedagogikens framväxt i Orsa.

Det har inte förekommit någon övergripande fortbildning på skolbioområdet som berört samtliga lärare, de senaste åren eftersom kommunen har satsat på andra områden. De lärare som anställdes efter -95 har inte genom kommunens försorg fått någon utbildning/fortbildning i att arbeta med rörliga bilder i pedagogiskt syfte. Hur mycket för och efterarbete som görs på skolorna är oklart.

Arbetet med medier finns inte ännu klart uttryckt i kommunens skolplan och någon struktur och mål har inte funnits för detta arbete.

Det har aldrig gjorts någon utvärdering av vad arbetet med skolbio och medier inneburit för Orsa kommuns elever och lärare

Januari 2005 sattes ett skoldatanätsprojekt igång som innebar både en teknisk utveckling och en pedagogisk kompetensutveckling.

Det har under tre terminer utbildats handledare i IT/Media. Dessa har fått en 5 dagars fortbildning som också deras skolledare deltagit i. Denna fortbildning innehöll både praktiskt handhavande, (stillbild, ljud, rörlig bild, multimedia/Internet) och teoretiska diskussioner som har lett till att en IT/Media strategi har arbetats fram. Där står vad Orsas elever ska ha med sig för kompetenser när de slutar Orsa kommuns grundskola. Denna strategi med mål och riktlinjer ska läggas fram, troligen januari 2008, som förslag för Barn och

Utbildningsnämnden att anta. Inom detta projekt rymdes inte någon utvärdering av skolbioverksamheten inte heller någon undersökning av vad som händer när lärare och elever arbetar med medier i klassrummet. Som ett försök till en utvärdering av verksamheten startades en forskarcirkel med medel från Svenska Film Institutet.

Forskarciikel i att arbeta med medier

Inspirationsdag

Det anordnades en inspirationsdag den 30/10 2006

Då kom Film i Dalarna med Alexander Lindblad och Ingvar Grau och berättade om två projekt med fokus på att producera film. Toleransprojektet och Berätta projektet.

Deltagarna fick också information om skolbioprojektets utformning.

Från lärarhögskolan kom Mats Barrdahl och berättade om hur forskningscirklar fungerar.

Genomförande

Under vårterminen -07 bildas en forskningsciikel, med en mediepedagog från kommunen samt en handledare från högskolan Dalarna samt 5 deltagare. Deltagarna är pedagoger som arbetar i allt från förskoleklass till senare år. Deras erfarenhet av att arbeta med medier i sina grupper är olika. Någon har någon gång låtit barnen använda kameran medan andra har arbetat mycket med att låta eleverna både göra och att reflektera kring medier.

Forskarciikeln strukturerades och lades upp på detta sätt:

- Eget projekt med elever
- Egen reflektion nedtecknat på papper
- Gruppreflekation 7 x 3 timmar, varav högskolan deltog i fem av träffarna
- Någon litteratur, (artiklar, utdrag ur böcker) att diskutera på våra möten för att ge lite mer teorier kring mediepedagogik
- Slutresultat: något skriftligt som kan läsas av andra

Berörda rektorer informerades om forskarcirkelns upplägg och tidsåtgång.

Vi påbörjade tankar kring de projekt deltagarna ville göra och fick fram många förslag.

De projekt som de bestämde sig för att arbeta med var:

Blogg med film, filma en dag under Uppdrag Orsa kommun, dvs år 8 temaarbete.

Monsterfilmer i Photo Story, år 3-4

TV-Kyrkbyn, tv-program med olika inslag, år 4

Vår film om medier, olika inslag om medier, år 5

Filmen om Superklassen, Kristallen, förskoleklass.

Andra förslag var:

- Animationer med lerfigurer
- Klassens dokusåpa
- Flickor gör film om pojkar och tvärtom
- Få klassen att bli en grupp killar och tjejer
- Självkänsla – Självförtroende
- Beskrivande ord
- Se sig själv
- Arbeta utifrån skolbion
- Filma elever som få se sig själv i vardagliga situationen

Träffarnas innehåll

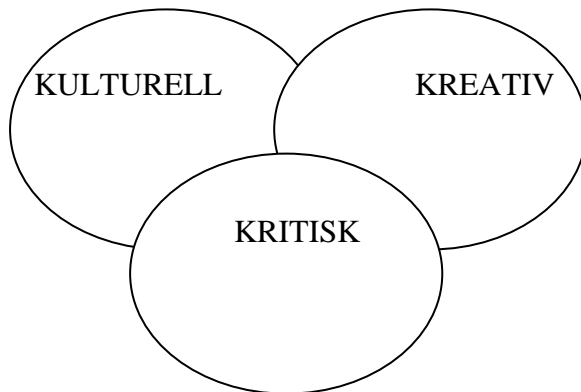
Cirkeln startade med att vi diskuterade och definierade ett antal begrepp. Vi använde oss av artikeln "Mediekunskap på agendan" där Cary Bazalgette delade med sig av sina tankar kring mediekunskap med de tre K:na.

En mediekompetent person behöver följande kompetenser:

Kulturell kompetens: erfarenheter av olika medieformat och innehåll

Kritisk kompetens, analys, värdera och tolka

Kreativ kompetens, att användas för egna uttryck + verktyg i det offentliga

Vi diskuterade olika begrepp,
Mediet – best. form sing
medium =meddelsemedel kan också sägas media
medier plural av media
media kan vara både sing och plural

Massmedia: professionellt framställda medier, tex. tidningar Tv, radio

Mediekunskap: En mer teoretisk kunskap om medier, man lär sig om kommunikation med medier och hur massmedia fungerar.

Mediepedagogik: ett förhållningssätt där man låter elever göra/ producera - se/ uppleva och analysera/ reflektera. Att använda medier för lärandet.

Mediekompetent är den som klarar av att kommunicera med olika medier och kritiskt granska andras produktioner och formulera en egen reflektion kring detta.

Reflektion vad är det?

Vi ägnade en stund på en annan träff till att prata om själva reflektionen. Vad är det?

Monica presenterade en artikel av Mikael Alexandersson ur Pedagogiskt Magasin. Nr 2007. Tankens krökning tillbaka till sig själv.

"Genom att binda samman föreställningar, kunskapskällor och kunskapsförmågor på ett begåvat sätt både söker och skapar vi mening i tillvaron. När vi söker efter mening i tillvaron, reflekterar vi över vad som ligger till grund för våra handlingar och vårt tänkande om dessa handlingar."

"Filosofiskt har reflektion med meningssökande att göra. Reflektion är sammansatt av latinets re, åter, tillbaka, och flectera, böja, vilket skulle innebära "tankens krökning tillbaka mot sig själv"."

Vi använde också boken "Den svårfångade reflektionen" och kapitlet av Thomas Koppfeldt där han tar upp hur ett barn utvecklas från att i 6-8 månaders ålder se sin spegelbild som en reflex, en gestalt till att bli en med stigande ålder tänkande varelse.

”Någon gång mellan 6 och 18 månaders ålder händer att det som kastas tillbaka från spegeln ”överbägs” av oss på ett kvalitativt annorlunda sätt en tidigare. Vi upptäcker då att det är vi själva som både betraktar och betraktas (Lacan 1989). I den återspeglade bilden av den egna kroppen erfar barnet en sammanhängande gestalt och föregriper förståelsen av sig själv som en enhet. Vi invecklas från och med detta i ett skeende som på sikt visar sig kunna utveckla oss till tänkande och övervägande varelser. Reflexion i bildmässig mening utvecklas alltså så småningom till möjligheten att reflektera intellektuellt. Vårt sätt att inse att det är via spegeln vi börjar få grepp om oss själva även om vi klyvs i betraktare och betraktad, gör att vi i fortsättningen använder bilden för att gripa om och konstruera världen innan eller samtidigt med att vi försöker begripa den via språkets begrepp.”

Detta kanske självklara att vi förstår världen utifrån bilden lägger en tyngd till vårt arbete med medier i skolan. I det sammanhanget pratade vi länge om bildens betydelse för identitetsskapande.

Det återfinns ju också i läroplanens skrivning om ”Det vidgade textbegreppet.” Kursplanen för svenska.

”Arbetet med språket och litteraturen skapar möjligheter att tillgodose elevernas behov att uttrycka vad de känner och tänker. Det ger gemensamma upplevelser att reflektera över och tala om. Det ger kunskaper om det svenska språket, om olika kulturarv och om vår omvärld. Att tillägna sig och bearbeta texter behöver inte alltid innebära läsning utan kan ske även genom avlyssning, drama, rollspel, film, video och bildstudium. Ämnet utvecklar elevens förmåga att förstå, uppleva och tolka texter.

Ett vidgat textbegrepp innefattar förutom skrivna och talade texter även bilder.

Raymond S Nickerson har också sagt att skola/utbildning har skyldighet att ta ansvar för att individer utvecklas till goda tänkare. Tänkandet är själva hjärtat i att vara människa!

Detta var något vi alla höll med om att vi alla ville få barnen att själva tänka efter: vem är jag?, tar jag ansvar? Hur mycket följer jag mina kamrater?

Vi pratade också om hur många tillfällen till eftertanke vi ger barnen och om det inte borde vara fler?

Ett kapitel ur ”Att lära av varandra” lästes inför mötet med författaren till boken, Kristina Hansson från Piteå,

Under den dagen bjöds också IT/media handledarna in och träffade skolbioforskarna. De fick läsa och reflektera över ett första förslag på IT/Media strategi och diskuterade tillsammans. Kristina berättade om de problem och möjligheter de erfarit i arbetet med mediepedagogik i Piteå. Hon berättade att i varje projekt som CMIT sätter igång ingår kollega-samtal. Lärare får stöd ute i verksamheten men har också handledningssamtal i grupp. Kunskap skapas i samtalet mellan människor säger, Kristina.

– *Det handlar om att utveckla skolan och i det använder vi samtalet.*

Reflektioner

En stor del av vår tid på träffarna handlade om att beskriva upplägg på de arbeten som skulle genomföras i den egna klassen och sedan hur det gick framåt och vad man hade gjort hittills. Man kanske kan använda begreppet kollegahandledning för dessa träffar även om de inte alltid var så strukturerade. Varje deltagare fick ungefär lika mycket tid att beskriva och de som lyssnade frågade och jämförde med sina egna erfarenheter.

Sammanfattningsvis kan man se några områden som dök upp i flera arbeten.

Hur man delar in barnen i grupper var en fråga som diskuterades.

Utifrån intresse, hur bra de arbetar med varandra, pojkar – flickor, sociala problem som kan bearbetas i grupparbetet, kamratskap? Hur viktigt är det att styra gruppindelning? Varför?

- *Varje gång jag delar in dem i arbetsgrupper protesterar Pernilla och vill vara i en annan grupp! Hur ska jag göra?*

Eftersom många deltagare såg detta arbete som en möjlighet till att arbeta med den sociala miljön i sin klass insåg de att det var viktigt att verkligen tänka igenom detta.

- *Ha lite "is i magen" när du talar om för klassen vilka grupper som gäller, oftast löser det sig om man inte gör för stor affär av protesterna. Ge dem lite tid att acceptera men ge inte med dig.*

Information till föräldrar var en annan punkt som diskuterades mycket, vad väcker det hos föräldrar när man informerar dem om att deras barn ska bli filmat eller få filma själv? Hur ska man få ut informationen på rätt sätt i årskurs 8 eller i förskoleklassen? Vad ska man skriva för att inte skrämja föräldrar? Hur ska man vara säker på att informationen nått fram?

Att arbeta med nya metoder/medier kan väcka en obefogad oro hos föräldrar. Det gäller att vara öppen i kommunikationen och försöka förklara vad som ska ske och vad det ska användas till. Många föräldrar förstår inte heller vikten att barnen får lära sig att använda och granska medier så det kan vara bra att förklara på ett föräldramöte, kanske visa något enklare arbete man gjort, tex. stillbilder.

Många var de kommentarer som handlade om hur roligt barnen tyckte detta arbete var, att de fortsatte diskutera arbetet även efter lektionen var slut eller direkt på morgonen innan de börjat:

- *Hej Lovisa, när du var sjuk igår gjorde vi i ordning bakgrunderna till våra monsterberättelser och sen har vi planerat att.....*

Mer reflektioner

Mycket genom Mats Barndahls, Högskolan Dalarna, försorg har vi lyft blicken och reflekterat kring skola i ett samhällsperspektiv.

Var sker lärande idag? Vad lär sig eleverna hemma? Vad lär de sig i skolan? Många inser idag att skolan inte är det enda ställe man lär sig på, elever har ibland större möjligheter till att använda dator, kamera mm i hemmet än i skolan. Det de lär sig utanför skolan kanske vi i skolan inte ser som värdefullt, kan vi använda oss av det som elever sköljs över med i dagens samhälle? Ja, svarar deltagarna, både till etiska diskussioner och för att medvetandegöra eleverna om hur media fungerar.

Hur ser olika elever på betyg? Känner de att de kan påverka dem? Inser de att ett arbete med film kan påverka deras betyg? Kan lärare bedöma arbeten med bild, ljud, rörliga bilder? Detta är något som kan behövas diskuteras bland de lärare som sätter betyg. Se vidare i Guns arbete, Blogg med film, år 8, Orsaskolan.

Vi har använt skriften "Film för lust och lärande" för att läsa om kopplingarna mellan mediearbetet till våra läroplaner.

Reflektion i vardagen

Det har också skett en reflektion mellan lärare och mediepedagog. Det kan handla om hur en viss elev fungerat i ett arbete i grupp, hur eleverna arbetat sedan förra besöket av mediepedagogen, hur de reflekterat över arbetet även när det inte pågår.

Demokratifrågor; hur mycket får eleverna vara med och bestämma över arbetet; innehåll, form, tid. Det har även pratats kring arbetssituation just nu med grupp och arbetskamrater. Reflektioner över arbetets upplägg och produktionerna har också förekommit. Detta utbyte kan ses om ett lärande i praktiken där samtalet syftar till att förändra/ förbättra metodik och pedagogik i arbete med medier.

- Gjorde vi rätt som inte sa att det skulle bli film direkt eller?
- Skulle vi ha satt ihop Pelle med Lisa istället?
- Skulle jag ha styrt mer, gett dem fastare ramar?

Hösten 2007

När alla produktioner var klara tittade vi på dem och diskuterade vad vi sett. Vilka bilder har barnen valt och vad har de berättat?

En reflektion var sättet att filma, det var ganska lika oavsett ålder såvida de inte använt kamera tidigare. Dvs. de 14-åriga elever som inte filmat just något tidigare filmade ganska likt 6-åringarna, yviga svep, långa tagningar och promenader med kameran. De elever som filmat tidigare och gjort egna produktioner från manus till färdig film använde sig av filmandet på ett mer genomtänkt sätt, givetvis. De är mer medvetna om att det finns en mottagare.

I de filmer barnen filmat på egen hand finns färre bildutsnitt och färre klipp.

En del av de elever som gjorde stillbildspel blev medvetna om att det som de tänker är mer som film. Om man ska fånga det i en stillbild måste man tänka efter hur man arrangerar den så att den berättar mer i varje bild, dvs. de har lärt sig att läsa ut mer från varje bild än vad de tidigare var medvetna om.

Några kommentarer

- Vilken fantastisk bra kvalitet det blir, fast de bara är barn.
- Alla tycker inte detta är roligt, konstigt nog?
- En del vill visa mycket av sig på film och spela en pajasroll andra vill visa sig mer i verkligheten. Det är svårt att visa upp sig i en mer seriös roll, typ ”reportern” än att fjanta runt på skämt.

För att få en utvidgad fortbildning i skolbioarbete bjöds gruppen in till Film i Dalarnas skolbioträff i Rättvik den 19/11 men ingen från denna grupp kunde delta så två andra lärare fick åka och träffa Eva Vestergren som lyfte filmen ”This is England” till reflektion.

Utvärdering av mediearbetet i Orsa kommuns skolor?

Kan man säga att detta har utvärderat mediearbetet i Orsa kommun?

- Nej, naturligtvis inte. Då måste man ha ett annat fokus än det egna arbetet, den egna utvecklingen.

Så skulle nog de flesta svara, för en utvärdering handlar för de flesta om att kvantitativt kontrollera om det gett något resultat.

Hur många procent av eleverna i år 9 har slutat grundskolan med godkända betyg i matematik, svenska och engelska?

Det mätbara i siffror är så mycket enklare att utvärdera.

Hur många fler godkända elever får de lärare som har en medvetenhet om mediers betydelse för våra elever?

Ja, det är inte lika enkelt att mäta.

Det skulle vara intressant att undersöka om tex. ordförrådet hos en 7-åring ökar mer tills de är 9 om de går i en klass där man medvetet och återkommande arbetar med film och filmprat jämfört med ett barn som går i en klass där man inte använder film på samma sätt. Det skulle man kunna räkna.

Eller om en 10-åring utvecklas till en mer kritiskt tänkande 13-åring, som kan "se igenom" professionella filmers trix och knep om de själva får göra film och redigera jämfört med en 13-åring som inte gjort film själv. Det kanske inte är möjligt att genomföra en sådan forskning.

Den utvärdering som vi genomfört har varit med ett utvecklingsperspektiv inte en resultatnriktad utvärdering och om man ser det på det viset kan man säga att vi har lyckats utvärdera mediepedagogiskt arbete i Orsa.

Det som Forskarcirkeln i skolbio/mediearbete har gett är att de fem lärare som varit med har fått en medvetenhet om hur bilder, medier påverkar vår utveckling av identitet och i och med det en större medvetenhet om vikten av att ta in den medievärld eleverna lever i. Att möta elevernas värld och ta den på allvar torde kunna påverka undervisningen så att elevernas motivation och prestation ökar.

Deltagarna har fått en ännu större säkerhet i att våga ta in detta arbetssätt/förhållningssätt som kallas för mediepedagogik i sin undervisning.

Gruppreflektionerna har gett en djupare förståelse för andra allmängiltiga och viktiga inslag i pedagogernas vardag så som gruppindelningar, organisation av sin verksamhet i stort, kontakt med föräldrar och betyg och bedömning av arbeten med nya metoder.

Arbetet har genom sin form av forskarcirkel gett oss en metod att använda i fortsatta arbeten med projektarbeten.

För tio år sen arbetade ingen lärare för de yngre åldrarna med film, redigering eller multimedieproduktioner på det sätt som görs idag, mediearbetet som gjorts bland eleverna i detta projekt är inget undantag, det görs i flera klasser. Där har utvecklingen gått framåt. Lärarna i Orsa var efter skolbioprojektet överlag medvetna om varför skolbion fanns och arbetade medvetet med filmvisningarna. De lärare som genomfört detta projekt har blivit mer medvetna om betydelsen men det vore viktigt att sprida det till framför allt de lärare som kommit nya efter 1995, för där kanske inte medvetenheten lika stor.

Att genomföra fler forskarcirklar eller kurser med kollegahandledningssamtal för fler lärare skulle ge fler möjlighet att för fler att förändra sitt synsätt på skolbio, mediearbeten men också sin syn på elever och syn på kunskap och inläring.

Monica Andersson, Mediepedagog,
Orsa den 14 januari 2008

Deltagarnas berättelser om sina arbeten

Blogg med film, år 8, Orsaskolan

Jag anmälde mig till filmforskarcirkeln för att få chansen att lära mig något nytt, som lät både roligt, intressant och utmanande. Tack vare personalen i Mediaverkstaden på Orsaskolan får vi pedagoger i Orsa många tips om hur vi kan arbeta med t ex film och även få praktiskt stöd.

Jag bestämde mig för att arbeta med min klass, som då gick i 8:an. Jag träffade dem ca 140 minuter/vecka samt på kontaktlärartiden 120 minuter/vecka. Klassen är splittrad i flera grupper, som inte har så mycket kontakt med varandra.

Jag delade in klassen i fem grupper. Det blev flickgrupper respektive pojkgrupper. Anledningen till den indelningen var att pojkarna ofta åkte snålskjuts på flickornas bekostnad vid grupparbeten. Jag hoppades att pojkarna nu skulle visa eget engagemang och ta bättre ansvar för uppgiften. De här grupperna skulle även arbeta tillsammans under Uppdrag Orsa Kommun; i fortsättningen förkortat till UOK.

UOK är ett samarbete mellan Orsaskolan och Orsa Kommun. Elevgrupper på 4-5 elever lottas ihop med en förvaltning, där de gör två praodagar. Sedan har de vissa uppgifter som ska göras i svenska, engelska, SO, matematik, bild, idrott och hälsa samt hem - och konsumentkunskap. I svenska skall varje grupp skriva en blogg varje dag. Min klass fick även i uppgift att filma en dag under UOK. Jag såg fram emot att jämföra deras bloggar och film.

Filmningen har de fått sköta på egen hand. De har haft närmare samarbete med Christer Andersson än mig vid filmandet.

Jag har fått in filmer från fyra grupper. De fick titta på varandras filmer i mitten av höstterminen. Nästa gång fick de göra en utvärdering av den egna filmen och de andra gruppernas filmer. Filmerna är oredigerade. En grupp har hunnit redigera ett inslag från sin förvaltning. De skrev ned svaren.

- Kommentera er film
- Berätta hur er förvaltning/praoplats skildras i filmen
- Vad kan ni utveckla i filmningen
- Betygsätt er film! Motivera betyget
- Betygsätt de andra gruppernas filmer

De arbetsplatser som grupperna har varit på är Scott, Brantuddens förskola, Hemtjänsten centrum och Tekniska kontoret renhållningen. Jag kommer att skriva litet om filmen, göra egna reflektioner, koppla den till deras förmåga att berätta i tal och skrift i svenska och avsluta med elevernas utvärdering.

Scott

Scott är en förkortning av Swedish College of Travel & Tourism. Det är en eftergymnasial utbildning, som finns i Orsa. Den här gruppen började sin film mycket bra. Filmaren zoomade in skylten med skolans namn på. Därefter får åskådaren följa filmaren på en vandring genom långa korridorer. Vi ser två tre personer, som sitter stilla och ett skelett. I bakgrunden hörs mummel från gruppen. En av pojkarna går även framför kameran, så att motivet skymms. De som sköter kameran använder den som sitt öga och lattjar litet med olika vinklar. Filmen får tala för sig själv. Filmen har något av skräckfilmsscenario över sig. I filmen visas även en kort sekvens från Mediaverkstaden. En elev undrar, hur han ska göra en uträkning och en annan håller på och spelar på datorn. Inte någon i gruppen ställer sig framför kameran och berättar om Scott.

Grupperna bestod av fyra fem elever. I filmen skymtade två av dem. Ingen av dem presenterade sig eller uppgiften de hade. Personerna som studerar på Scott filmades på avstånd och var även de anonyma. Mina elever tänker inte alls på vem mottagaren är. Vad skulle personalen och studenterna på Scott ha tyckt om att bli presenterade på det här sättet? Vilken bild förmedlar den av Scott? Var finns deras kontaktperson, dvs. deras handledare på förvaltningen och handledaren på Orsaskolan? Har Scott missat något i sin information? När under UOK gjorde de inspelningen?

När jag ser pojkarnas film och jämför den med deras förmåga att uttrycka sig i tal och skrift så är den på samma nivå. De har svårt att ta egna initiativ, behöver en tydlig struktur och mycket handledning. De har G i svenska. Min reflektion är att de behöver lika mycket struktur här, som när de arbetar i klassrummet. De är blyga, när de ska ta kontakt. Att arbeta med film betyder inte automatiskt att det blir bättre än när en elev skriver.

Så här tycker de själva.

- De beskriver en skola
- De beskriver sitt arbete bra. Alla jobbade.
- De tycker, att de kan bli bättre på att hålla kameran stilla och zooma mindre
- De ger sin film betyget G.

De andra grupperna får följande betyg:

Brantudden: G. ”De sa ingenting.”

Hemtjänsten: VG. ”Den var rolig och intressant”.

Tekniska kontoret: G. ”Långtråkig men bra gjord. Det hände inte så mycket.

Brantudden.

Filmen börjar med att åskådaren får se färggranna målningar. Sedan visas pinnar i olika färg med namn på. Filmarna beskriver både inomhus - och utomhusmiljö. Vi ser miljön genom kameran. Ibland stänger filmaren av kameran och går närmare föremålen. Många detaljer beskrivs. Först är det bara tomma lokaler och en utemiljö utan levande varelser som skildras. Filmaren bygger upp en spänning, som väcker min nyfikenhet. Efter ett tag förstår jag, att vi är på Brantudden. Eleverna beskriver sedan många aktiviteter, som förekommer på ett dagis, t ex utelek och glassättning. Det blir mycket levande och intressant, då filmarna följer barnen och personalen i verksamheten. Jag får nästan en känsla av att de längtar tillbaka och med glädje minns den här tiden i sina liv.

Två elever syns i bild, men de står aldrig framför kameran och säger något. Det är synd. Ibland stänger de av kameran och går närmare i stället för att zooma. Var är resten av gruppen, undrar jag.

Den här gruppen består av bara pojkar. Jag tycker, att de kittlar åskådaren nyfiken och fångar många intressanta detaljer. De beskriver både miljön utomhus och inomhus - både utan barn och personal och med dem. Det ger framställningen liv. De dokumenterar även en del roliga situationer. Det är en aktiv arbetsplats som framställs på ett positivt sätt.

När jag ser hur mina elever har beskrivit Brantudden med filmkameran, så når de längre än om de skulle ha presenterat den muntligt(utan stöd av filmen) eller skriftligt. De har en disposition och är nyfikna i sitt filmande. Även de här pojkarna har G i svenska.

Tyvärr saknar jag en utvärdering från den här gruppen.

Hemtjänsten

Den tredje gruppen hade fått Hemtjänsten centrum på sin lott. Det är en flickgrupp. Den filmade inte något från den arbetsplatsen utan beskrev hur de arbetade med UOK på skolan. De visar bilder från datasalen, korridoren och tekniksalen. Där förbättrade de med stort engagemang parkeringsplatsen vid Hemtjänstens lokal. Filmen visades inte bara hur den här gruppen arbetade utan hur elever från alla 8:or skapade och engagerade sig i byggande. Tekniksalen riktigt bubblade av kreativitet och energi. De filmade även, när de bad två handledare på skolan om hjälp. En intressant kommentar från deras film är:

- Det är inget jobb att filma.

De beskrev sitt arbete bra. Vad både Monica och jag reagerade över, var att även de "larvade" sig framför kameran vid flera tillfällen. Två av flickorna förekom i sådana situationer. Ska man leva upp till en speciell roll, när man blir filmad?

När jag tittade på den här gruppens film, varseblev jag hur mycket annan information, som kommer med på köpet. Jag tänker på en scen från datasalen, då en annan elev tar filmkameran. Den som har lånat kameran är ansvarig för den.

Så här tycker eleverna:

- Den var ganska flummig och man fattade inte riktigt, var vi hade varit. Den var rörig.
- Förvaltningen var inte med alls
- Vi kunde ha varit mer stilla med kameran. Visat mer vad och hur vi arbetade.
- Utan redigering G med VG. Utan redigering blev det rörigt, men med redigering skulle man få en bättre uppfattning. Vi visade att vi jobbade.

Scott: G Veldig rörig. Fattade inget.

Tekniska kontoret: VG. Visade bra men man hörde inte så bra.

Brantudden: G(+ om de hade pratat mer, annars var den bra.

I den här gruppen blir två handledare synliga. Jag noterar även, att en av flickorna har informationsbroschyren om UOK med sig, planeringsschemat och att hon även bockar av moment, som hon är färdig med. Här dokumenteras även ett samarbete i gruppen. De som har fördomar om flickor och teknik skulle säkert ändra uppfattning efter att ha sett scenen från tekniksalen.

De här flickorna har högre betyg i svenska än pojkgrupperna. De visar, hur de har arbetat under en dag. Jag undrar, om filmningen var det enda, som pojkarna gjorde under en dag. Av den här gruppen hade jag kanske väntat mig ännu mer.

Tekniska kontoret, renhållningen

Det är fyra flickor som ingår i gruppen, som arbetar med Tekniska kontoret, renhållningen. Åskådaren hamnar direkt i en diskussion mellan två elever. En elev skriver och den andra ritar på tavlan. Ändå är det ett prov på samarbete och kommunikation. Jag får följa deras arbete i olika situationer; t ex diskussion om redovisningen, hur de skissar på en återvinningsstation vid ICA, en sekvens på anteckningar och när de arbetar med val av ord både på svenska och engelska. Det är intressant att se hur samarbetet i gruppen fungerar. Det är två som är mest aktiva, men den tredje flickan deltar även hon aktivt i arbetet. De verkar ha en bra kommunikation och ett fungerande samarbete.

Den här gruppen har även gjort ett studiebesök vid Värmeverket i Mora, där soporna förbränns. Där får åskådaren följa sopornas väg. Förutom gruppen finns även kontaktpersonen med liksom personalen från Värmeverket. Den här filmen har de redigerat, men det uppstod svårigheter att lägga på ljudet.

Vilka tankar får jag, när jag ser den här gruppens arbetsdag? En elev, som är mycket tyst och blyg i alla sammanhang, blommar bara ut. Hon arbetar flitigt på lektionerna också, men här talar hon, tar initiativ är aktiv och skrattar. Det var roligt att se. En av eleverna var mer passiv här än i klassrummet. Jag tror, att hon har svårt för det här arbetssättet.

Två av flickorna har högsta betyg i svensk, så jag förväntar mig mycket av dem. Naturligtvis har de varit till Mora och filmat sopförbränningen och hunnit redigera en film om den. De gör alltid det lilla extra.

Så här svarade den här gruppen:

- Man fick inte se förvaltningen. Inte så jättebra.
- Mycket bra. Vi framstår som ambitiösa.
- Fanns inte mycket att utveckla. Berätta litet mer om vad vi filmade och var vi var/vad vi gjorde
- MVG Man förstod vad som hände. Kameran var still.

Så här tyckte de om de andra grupperna:

Scott: G--. Den var rörig.

Hemtjänsten: VG. Man förstod inte vilken förvaltning

Brantudden: VG+. Den var bra. De skulle ha pratat mer.

Sammanfattning

Det var mycket intressant att iaktta hur eleverna beskrev en dag under UOK med en film.. De befinner sig på mycket olika nivå, när de berättar med kameran. Monika undrade, om jag skulle ha kunnat sätta betyg efter filmen. Jag tycker, att två av grupperna visar exempel på likartad arbetsinsats och berättarförmåga i filmen och på mina lektioner. Gruppen som filmade på Brantudden höjer sig i filmen och beskriver miljöer och situationer, som jag knappast tror, att de skulle ha orkat beskriva med ord. En av grupperna presterar sämre. Vi reflekterade över, hur hjälpta elever i behov av särskilt stöd är av att filma.

Under UOK arbetade klassen i rena pojk - och flickgrupper. Hur har det påverkat resultatet? Jag tycker, att en pojkgrupp tog bra ansvar, den andra var som vanligt och en grupp lämnade inte in något alls. De antog inte utmaningen. Handlar det mera om inställningen till arbetet än hur man gör?

Klassen har sett filmerna under höstterminen, och har fått göra en enkel utvärdering av. Jag uppfattade det, som att de tyckte det var roligt att se sina filmer. I utvärderingen gör de en ärlig självskattning av sitt arbete. De verkar även medvetna över vad de kan förbättra.

Eleverna redovisar projektet UOK på kvällstid för sina föräldrar och andra elever i år 8.

Synd, att inte någon av grupperna visade en bit av sin film. Vad beror det på, att äldre elever inte är stolta över sina alster?

En reflektion jag gör nu, när jag sitter och skriver på min uppsats är förmågan att samarbeta. Det verkade fungera bra på filmen. Pojkarna satsade på en miljöbeskrivning. Intressant, tycker jag.

Som en parentes vill jag berätta, att i höst har Christer Andersson och jag samarbetat kring reklamfilm med den här klassen. Christer har visat prov på reklamfilmer. Sedan har eleverna fått arbeta i blandade grupper som jag har gjort. ALLA grupperna gjorde en reklamfilm, om en påhittad produkt. Vi skrattade hjärtligt tillsammans, när vi tittade på reklamfilmerna. Jag tror, att de bidrog till en ”islossning” i klassen. Alla fick och vågade visa sig för de andra.

Jag vill gärna göra något liknande igen. Just nu arbetar vi i horisontella arbetslag. Det kan nog underlätta filmandet, om man koncentrerar det till en period/arbetar tematiskt.

Jag blev något överraskad av elevernas ganska kallsinniga inställning. Att filma – är det inte på riktigt?

Jag tycker det har varit positivt att se filmerna oredigerade, eftersom de ger så mycket merinformation.

Är vi vuxna i skolans värld och i arbetslivet inte viktiga, eftersom vi syns så litet i elevernas vardag? Klarar de sig bra ändå? Viktigt att fundera på.

Är det här att filma med eleverna bara en "kul grej" eller finns det något i Läroplanen som rättfärdigar det?

Jag ska ge exempel på några formuleringar från Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94:

Mål och riktlinjer

- Undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov
- Skolan skall aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter.
- Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar. De ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att arbeta självständigt och lösa problem.
- Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling. Det skall åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.
- De skall få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar.

Mål att sträva mot

- Utvecklar nyfikenhet
- Utvecklar sitt eget sätt att lära
- Utvecklar tillit till sin förmåga
- Känner trygghet och lär sig ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra
- Lär sig att utforska, lära och arbeta både självständigt och tillsammans med andra

Mål att uppnå

- Har kunskap om medier och deras roll
- Kan utveckla och använda sina kunskaper och erfarenheter i så många olika uttrycksformer som möjligt som språk, bild, musik, drama och dans

Orsa 071209

Gun Liverstam

Örnens film om medier.

Bakgrund

Att forska i det egna klassrummet är en spännande uppgift och många olika idéer dök upp då den frågan den frågan kom på tal. Jag funderar mycket på olika arbetsformer och hur mina elever lär sig. Min klass har många elever med olika svårigheter så att lägga upp undervisningen på rätt sätt är inte alltid lätt. Kanske ett projekt där man jobbar med medier kan engagera eleverna?

”Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet.” Lpo94

”Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt” Lpo 94

Till slut så fastnade jag för att arbeta med elevernas medvetenhet kring medier. Många elever använder medier på sin fritid och jag är intresserad av hur man kan påverka dem att bli medvetna mediekonsumenter. En del konflikter i klassrummet har också ibland sin början i ett chattande på tex MSN eller Lunarstorm så att arbeta närmare med detta område är spännande.

”Skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos eleverna förankra de grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.” Lpo94

Syfte

Att arbeta med elevernas medvetenhet kring medier. Ökar deras medvetenhet om de får arbeta aktivt med medier?

Genomförande

Jag och Monica Andersson bollade lite idéer och fastnade för att låta eleverna göra ett tv-program om medier. Jag började med att ge klassen lite frågor för att få reda på vilka medier de kommer i kontakt med och hur ofta. Jag ville veta hur de använder medierna. Jag hade också tänkt dela in klassen i grupper efter deras intressen och medievanor.

Efter det fick de en mycket enkel enkät om för- och nackdelar med olika medier. Jag ville fånga deras ord och formuleringar och inte styra dem för mycket med mina frågor.

”Undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling.”Lpo94

Därefter var det meningen att klassen skulle få se ett tvprogram som utbildningsradion gjort om medier (Enter). Detta för att ge lite idéer och förförståelse. Tyvärr så är tekniken inte alltid med så vi fick hoppa över den punkten och kasta oss in i grupparbetet.

Grupparbete:

Jag hade gjort grupper enbart på deras svar i de inledande frågorna och hade inte tänkt så mycket på elevernas personkemi den här gången. Det är annars ett stort problem tycker jag att göra grupper där eleverna ägnar sig åt uppgiften och inte åt konflikter och kompisprat. Jag tror att vi bara vid en eller ett par tillfällen under 5 år med klassen kunnat genomföra ett arbetsområde med grupparbete som arbetsform utan att en eller flera elever strejkat, blivit osams eller pratat bort tiden. Jag undrar om det beror på uppgiften, innehållet, eleverna eller mig? Jag har svårt att hitta svar på detta.

Eleverna var 3-4 i varje grupp och fick ett varsitt ämne: *mobiltelefoner:sms,mms

- *Internet:chatt,mail,bilder
- *Dataspel
- *Tv-spel
- *Reklam

Detta område skulle flyta på bra trodde jag eftersom det handlar om deras vardag och intressen. Jag bedrog mig. En grupp elever blev sura på ämnet de fått och en annan grupp på vilka som ingick i gruppen. Det blev svårt att gå vidare. Som tur var så var Monica A. med och vi kunde turas om att peppa grupperna och hjälpa dem att skriva ner idéer. Eleverna var inte alls med på taget och förstod nog inte riktigt uppgiften. Det är en klass som består av många elever med koncentrationsproblem och att bara berätta om uppgiften och sen sätta dem i grupper och be dem börja blev inte bra. Jag var för otydlig. Det hade nog varit bättre om de fått se tv-programmet som jag tänkt. Nästa gång vi arbetade så tog Monica A ut en grupp i taget och resten av klassen jobbade med vanligt skoljobb. Då blev det lättare att komma vidare och arbetet började flyta bättre.

Arbetsgången i grupperna:

- *Brainstorma i grupperna, jag och Monica går runt och stöttar.
- *Grupperna diskuterar en och en med Monica utanför klassrummet och de andra jobbar med annat.
- *Bildmanus
- *Filma
- *Redigera
- *Titta
- *Reflektera

När vi kommit en bit på väg med filmandet så kom vi på att vi behöver något som binder ihop de olika inslagen. Därför la vi till några punkter:

- *Titta på inslagen och tillsammans bestämma hur vi ska få programmet att hänga ihop.

Filmarbetet började och Monica A jobbade med en grupp i taget. Grupperna fungerade ganska olika. En del visste vad de ville med arbetet medan Monica fick styra en del grupper ganska mycket. Det blev på många sätt ett projekt där vi som lärare bestämde ganska mycket. Min tanke med det var att de skulle arbeta med de medier som de själva var bekanta med och ofta använder. Jag ville se om de kunde bli mer medvetna i sin egen medievardag. Nackdelen med det är ju att eleverna själva inte får så mycket att säga till om när det gäller ämnena. Däremot så skulle ju själva programmet byggas på deras idéer.

”Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den skall utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar”Lpo94

Inslagen blev färdiga och klassen fick välja två programledare som Monica filmade. Grupperna fick finputs lite, lägga på lite musik och text och sen var programmet färdigt.

Att dokumentera:

Det fanns en tanke om att dokumentera med digitalkameran men den glömdes tyvärr bort av mig så det stannade vid loggboksskrivande av mig. Eleverna skriver dagbok i slutet av varje dag så där fick de reflektera över arbetet. Det är svårt att få dem att reflektera tycker jag. De räknar gärna upp saker de gjort på ett ytligt sätt. Jag har försökt att komma åt det med hjälp av mallar på tavlan: ”Jag tyckte det var...” ”Jag lärde mig att...” osv.

”Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ” Lpo94

Efterarbete:

Nu fick klassen samma enkät igen där de fick beskriva för- och nackdelar med olika medier. Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola

- har kunskaper om medier och deras roll,
- kan använda informationsteknik som ett verktyg ” Lpo94

Jag satte mig ner och jämförde deras svar och det var inte helt lätt. Två saker fanns i alla fall med mer i den sista enkäten och det var att på nackdelar hade flera skrivit att man kan bli beroende av att spela och slösa bort mycket tid. Flera hade också med att man ska vara försiktig med att lägga ut bilder på nätet. Annars var det svårt att dra några slutsatser.

Jag och Margareta som har en 4:a på skolan bestämde oss för att byta filmer och titta på dem. Hennes klass har gjort en annan typ av film. Det var intressant att se hur den klassen hade gjort. En svårighet hos mina elever tycker jag är att de har svårt att koncentrera sig på formen. Hur är filmen gjord? Vad är bra och dåligt med det? De blev direkt avundsjuka på att den andra klassen hade testat choklad och tyckte därför att den var bättre. De har svårt att vara objektiva och bedöma vad som är bra/mindre bra med sin egen och andras filmer. De tyckte om de olika testprogrammen som 4:an hade gjort. Efter diskussion och frågor till eleverna om filmen så såg de andra saker och kunde se hur 4:an hade gjort och varför en del avsnitt var bra eller svåra att förstå. Efterarbete när man ser en film är otroligt viktigt!

När de skulle titta på sin egen film var de så uppslukade av hur de såg ut och pratade att de missade innehållet. Måste vi arbeta mer aktivt med deras egen självkänsla så att de får ett mer avslappnat förhållande till sitt utseende och sin röst? Förståelse om sig själva?

”Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.

Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Lpo94

Reflektioner

Det som jag har tänkt mest på efter detta projekt är elevernas självkänsla och självbild. Hur kan jag som lärare stärka självkänslan och kan jag använda olika medier till det? Det blir så tydligt när man filmar vilka som inte har en stark självkänsla. De förmår knappt att se sig själva på film.

Jag tycker att det ger mycket att arbeta så här men det är otroligt tidskrävande. Jag tror på att erbjuda eleverna många sätt att lära och där har medieverktyg som tex. filmkamera en stor roll. Det är inte bara böcker och vi lärare som ska ge eleverna kunskap. De måste få använda sig av olika tekniker så att de själva hittar sin väg att lära.

Det är svårt att genomföra ett sånt här jobb som ensam klasslärare. Man måste vara två eftersom diskussionen med eleverna är otroligt viktig för att man ska kunna lyfta dem vidare.

Om man är ensam så måste det till mycket förarbete innan så att eleverna förstår vad det är som förväntas av dem och så att arbetet ger eleverna något. Dvs, att de lär sig något.

När det gäller att göra eleverna medvetna om medier så är diskussioner allra viktigast tycker jag. Då är en film om medier som eleverna själva gjort en bra utgångspunkt!

Utvärdering forskarcirkel

Första träffen vi hade pratade vi om en del begrepp.

Tycker du att att begreppen blivit klarare?

Jag hade begreppen ganska klara för mig men det är alltid bra att diskutera och fördjupa sig.

Vad står dessa begrepp för tycker du?

Massmedia?

Tidningar,tv,radio,Internet,reklam

Mediepedagogik?

Att använda medier i det dagliga skolarbetet. Många uttryckssätt gynnar olika elever. Att göra,se och uppleva samt analysera och reflektera.

Mediekompetent?

Att kritiska granska medier, att kunna kommunicera med medier och att reflektera kring medier.

Vi har reflekterat i grupp, vilket värde har det haft, har det betydelse vilket arbetsområde man haft eller på vilket sätt man arbetat? Har det något bestående värde?

Det har alltid ett värde att diskutera men det har mer handlat om allmänna skolfrågor och inte så speciellt om medier tycker jag. Men vi har ju diskuterat kring medier när vi läst artiklar.

Har det funnits något värde i att skriva ner reflektionerna? Känns det svårare, tar längre tid?

Det är alltid svårt att skriva ner men det är viktigt för annars har man inget att komma tillbaka till. Det är också bra för att då får man syn på sina tankar.

Har det funnits något värde i samarbetet med högskolan, på vilket sätt?

Arbetet lyfter och blir mer värt tycker jag. Det är viktigt att knyta det vi gör till läroplanen.

Att verkligen tänka efter.

Tycker du att man skulle kunna säga att det här arbetet har gett en utvärdering av några exempel på arbete med medier i Orsa kommun? På vilket sätt?

Det tycker jag. En inblick i olika lärares skolvardag och det arbete som bedrivs.

Har du utvecklat ditt arbete med medier? Hur?

Jag försöker att hela tiden få med mediepedagogiken i det jag gör. Jag försöker att inte alltid göra så stora projekt utan använda det när det passar. Det ska bli roligt om jag nu får börja om med en åk 1 för då ska jag lägga upp mitt arbete så att mediepedagogiken finns med från början och att det finns där naturligt. Vi ska inte göra stora projekt utan få in det överallt. Hoppas jag...

Monica Eldh, Kyrkbyns skola

TV-Kyrkbyn, år 4, Kyrkbyns skola

Efter det första mötet i gruppen gick jag tillbaka till klassrummet och började fundera på vad jag skulle göra tillsammans med eleverna.

Syftet för mig var att se klassens samspel eftersom jag har en ny grupp. Jag ville också att de skulle bli mer trygga med varandra och givetvis att utveckla och förbättra sina relationer och få bort vissa attityder.

På klassråd började vi titta på och prata om olika TV-program för barn/ungdomar.

Klassen var mycket positiv och kom med fler bra idéer direkt. Vi diskuterade och enades till slut om ett långt TV-program som skulle innehålla bl.a. intervjuer, testpatrull, reklam och ett filmavsnitt.

Klassen delades in i intressegrupper och började skriva manus.

Detta inledande arbete gick väldigt smärtfritt. Det var i någon enstaka grupp som jag behövde vara med och ”styra” själva gruppindelningen. Jag har en elev som först inte är intresserad, men som efter en stund kommer på att detta kan nog vara ganska intressant. Men då har alla andra positiva elever satt igång och kommer av sig när han börjar gå runt och kolla vad som försiggår. Det är då jag får hjälpa till!

När manuskriptet var klart läste jag igenom dem och satte mig sedan med grupperna och diskuterade genomförandet. Allt var inte helt realistiskt men det var lätt att föra en diskussion om hur vi kunde ändra osv.

Jag har en elev i klassen som är jätteintresserad av att filma, så flera grupper ville ha hans hjälp och han filmar bra. Några grupper klarade sig själva och det blev också ganska bra. Kul att höra deras kommentarer när de går igenom vad de filmat.

– Ser du att vi har för mycket himmel i den scenen!

– Ja det är det...kan vi ändra det tror du?

Den här kommentaren kom från en ganska lågpresterande flicka som har bild som sitt favoritämne.

Under varje veckoplanering i 2-3 veckors tid placerar vi in de olika gruppernas filmande vid lämpliga tider. Här går det också lätt för eleverna har mer koll på alla olika aktiviteter under veckan än vad jag har!

Men nu uppstår det ett stort problem. När det mesta är färdigfilmad försvinner bandet från klassrummet!

Jag ligger sömlös och funderar och eleverna letar:

Bandet är borta! Efter påsklovet ger jag min ”filmfreak” ett uppdrag att leta överallt. Han kommer in i klassrummet och säger:

– Jag hittade bandet på golvet i korridoren under en tröja!!

Mycket mystiskt! Men bandet var återbördat till oss och glad var jag.

Nu kommer Monica och tar över. Grupperna redigerar med hennes hjälp och plötsligt är terminen slut och vi har ett 19 minuter långt TV-program!

Det känns inte ett dugg jobbigt att ha genomfört detta projekt. Dels är jag van att arbeta med Monica och dels vågar jag lämna över mer och mer till barnen när det gäller kameraarbete.

Kul också att höra deras kommentarer när vi för första gången ser det mesta vi filmat tillsammans. Monica är också med den gången.

Diskuterar också med dem om att detta är ett skolämne som vilket annat ämne som helst och jag skall utveckla och diskutera detta mer med dem.

Funderingar* hur synliggör vi vårt arbete?

*hur arbetar jag med kunskap?

- *är detta kunskap för eleverna?
- *i så fall--- vilka kunskaper har de fått?
- *bildberättande—hur utvecklar jag det?
- *hur tar jag tillvara på barnens olika erfarenheter?
- *utveckla mina elever till goda tänkare—hur?
- *reflektera regelbundet, veckovis, hur?

Min student från Högskolan/Dalarna har börjat med en utvärderingsmodell och den tänker jag också träna in dem på så att de utvecklar sitt tänkande.

Nu återstår det bara att visa filmen för föräldrar och andra klasser på skolan och reflektera runt detta!

Redan nu känns det som om de är stolta över sitt verk!

Under den här perioden då vi haft våra cirklar och arbetat ute i klasserna känner jag att jag ändrat mig en del i min syn på vad lärande är och när det sker i ett klassrum. Jag funderar på ett annat sätt och jag tror att jag angriper dels medieutbudet på nätet, i tidningar och på film annorlunda.

Jag vet att mina elever tittar på mycket bilder, men hur tittar de? Jag försöker prata och diskutera med dem för att få dem att tänka efter mer. Det märks att de är intresserade och mycket fokuserade i diskussioner efter vi tittat på något. Eller som en del barn som kommer till skolan efter en helg och har funderingar över något de tittat på hemma. Jag tror att jag nu mer tänker på **att** elever är stora mediekonsumenter. Det faller sig då naturligt att öka deras medvetenhet och att diskutera och reflektera

Begrepp;

Massmedia står för allt vi ser och hör, allt vi tar in med våra ögon och öron. (TV, tidningar, radio,,) Massmedia är professionellt framställt.

Mediepedagogik omvandlar till förståelse och också kopplar det till något liknande som man själv har varit med om. I ett klassrum uppstår det strax ett samtal om det man läst eller hört och på så sätt får man en förklaring och en förståelse för nyheten. Det är också när man låter elever se och uppleva exempelvis film/bilder och prata och tänka sig in i hur och varför det blev en berättelse. Det är också när man låter elever göra eget material för att visa något och också här titta och tänka på hur och varför det blev så här. Det är också att överföra sin nyvunna kunskap till någon annan bild/film och kunna analysera den utifrån sin erfarenhet. Det är också pedagogik när samtalet i klassen blir att man lär av varandra. Kan ta del av varandras tankar. Kan förstå att vi ser samma bild men uppfattar den så olika.

Mediekompetent det är när man förstår. När "fröken" gråter under ett filmavsnitt och eleverna säger;

- Men det är ju bara film!!

När eleverna kan granska och tänka och diskutera. När vi samtalar, skriver ner tankar och utbyter dessa och det är tillåtet att tycka olika och att eleverna förstår att här finns inga rätta svar utan alla svar och funderingar är rätt!

Reflektioner i grupp,

För mig har dessa diskussioner varit värdefulla då jag har kunnat jämföra med andra hur de arbetat. Jag har också kunnat lyssna på vad de haft för arbetssätt, tankar mm. Vi har tillsammans diskuterat och stöttat varandra. Vi har läst och formulerat oss och tittat på vad våra styrdokument säger. Vi har försökt hjälpa varandra att se vad som händer i klassrummet. Vi har tittat på vad eleverna lärt sig. Vi har berättat om svårigheter vi har fått övervinna. Vi har hjälpt varandra att se att våra elever har kunnat samspela runt ett projekt osv.

Det har inte haft någon betydelse att vi har haft elever i olika åldrar, tvärtom det har varit bra för då har vi titta på att åldern inte spelar så stor roll. Det kan t.o.m. vara ett hinder i stället för hjälp att man går på ett högre stadium.

Det har inte haft någon betydelse att vi använt oss av olika sätt att filma för vi har reflekterat runt det och ändå kunnat jämföra våra arbetssätt och hittat likheter. Det har för mig varit värdefullt att lyssna på för jag har kunnat samla på mig tips och idéer för mitt framtida arbete. Vill utveckla dessa olika sätt med mina elevgrupper.

Nedskrivna reflektioner;

Ju mer man skriver desto lättare går det. Det svåra i skolan idag är att hitta tid för en stunds eftertanke. Tempot är högt och man har många bollar i luften. Jag önskar att jag använde min tid lite mer reflekterande. Inte bara i tanken utan att jag hade tid för att läsa och skriva mer. Har jag för många undervisningstimmar? Det tar längre tid att skriva men man tittar på sig själv och sitt förhållningssätt till eleverna och deras inläring. Även att läsa elevernas tankar och värderingar tar tid. Men att skriva gör ju att kunskapen om sig själv och sina elevers kunskapsinhämtande blir synligt.

Samarbetet med Högskolan;

Det har varit bra och lite speciellt eftersom vi har tittat på Mediekompetensen ur ett annat perspektiv. Vår uppfattning och vad är sanning i det här och hur kan eleverna tänkas uppfatta det vi ser och gör? Mycket intressant! Mats har lyft fram vissa frågor och funderingar till oss och vi har diskuterat utifrån dessa. Lärorikt. Mats har hjälpt oss att sortera och värdera det vi gjort.

Medier i Orsa kommun;

Eftersom vårt samhälle blir alltmer komplext och informationsrikt och eleverna ska kunna informera sig om allt möjligt behöver det finnas modeller för hur man kan gå till väga i skolan. Hur man angriper ”kunskapande”. Alla tips, idéer och tankar föder ju alltid nya tankar och nya arbeten i klassrum. Det bästa vore att sammanställa reflektioner och våra modeller till ett häfte eller en mapp på exempelvis ”Orsa skolor” där man kan gå in och titta på vad som gjorts och hur man kan göra.

Hur jag har utvecklats i mitt arbete;

Svårt att svara men jag tror nog att jag är säkrare på att detta är en stor och viktig del av min undervisning nu. Det är inte ett jippo utan något mycket angeläget. Jag är mer medveten om att jag måste använda mig av olika medier, hålla mig uppdaterad om det går och känna till elevernas verklighet och ständigt diskutera med dem. Jag vill också titta på film. ”Läsa en film” och arbeta utifrån bilden mycket mer och mer medvetet. Jag har också fått mer tips om hur man kan göra film med eleverna. Att jag mer kan knyta ihop olika delar av arbetet, För jag har reflekterat runt ett sätt och kan ta dessa erfarenheter till nästa och vet då hur en bra modell kan se ut. Jag vet nu att ämnet utvecklar elevernas sätt att förstå, uppleva och tolka. Även elever med inläringssvårigheter kan ha hjälp av det här sättet att arbeta. Det är helt klart att idag är det en nödvändighet att utveckla sin förmåga att kritiskt granska och förhålla sig till olika medier och inse konsekvenserna av olika alternativ. Jag inser nu också att eleverna tar arbetet med största allvar och är djupt engagerade. Så jag hoppas att inte bara eleverna har utvecklats personligt utan att även jag gjort det. Men vad jag klart kan se är att det sociala samspelet i klassen ökar när jag använder Mediepedagogik i mitt klassrum. Jag ser att eleverna har roligt och det säger allt!

Margareta Olsson, Kyrkbyns skola år 4-6

Möte med Monster, år 3-4, Digerbergets skola

Hur ska jag få alla dessa barn att känna att de kommer till sin rätt, att de får använda och upptäcka sina starka sidor, uppleva att de lyckas, bli engagerade, finna styrkan och glädjen i att samarbeta.....så tänkte jag när jag förra hösten tog emot en delvis ny klass. En grupp barn som var mycket omotiverade för skolarbete.

Det började med en uppgift i arbetsboken i engelska. Barnen skulle rita och måla monster. I stället för att måla monster i arbetsboken målade barnen monster som de sedan klippte ut. Det blev fantastiska monster. Först blev det en monsterutställning sedan använde vi dem som handdockor. Alla barnen tordes presentera sitt monster. Alla var mycket stolta. Sedan jobbade barnen två och två. Deras monster skulle träffa varandra. En liten dialog övades in och spelades upp. Vi släckte ner i klassrummet och hade lite belysning i vår ”teaterlåda”. Roligt och uppskattat. Alla pratade engelska efter bästa förmåga.

Monsterutställningen satt uppe och vi funderade - kunde man göra något ytterligare med alla dessa häftiga monster? Så drog skolbioprojektet igång. Monica gjorde ett besök i klassen. ”Kanske man kunde låta barnen själva möta sina monster?” föreslog hon. Det tyckte både barnen och jag var en bra idé. Som inspiration tittade vi på filmen ”Spirited Away”. Jag och Monica hjälptes åt att presentera filmen ordentligt. Sedan kom själva visningen. Lugnet lägrade sig i klassen. Alla var mycket koncentrerade. Vid filmpratet dagen efter kunde vi notera att der barn som annars inte var särskilt aktiva i samtal om känslor nu var väldigt delaktiga.

Så började själva arbetet med MÖTE MED MONSTER. Jag hade gjort grupper om 3-4 barn i varje grupp. Uppgiften var att hitta på en berättelse där de själva skulle möta sina monster.

- 1 Var skulle detta möte ske?
- 2 Vad skulle hända i det mötet?
- 3 Hur skulle det sluta?

Barnen ville omedelbart börja med själva miljön. Det blev ett tittskåp. Vi hade tänkt oss att de skulle börja med att skriva ett manus. Efter tittskåpet gjorde de små figurer som skulle föreställa dem själva. Sedan var de redo att ta sig an själva storyn. De flesta var mycket engagerade. Några flöt runt lite oplanerat. Jag gjorde efterhand så att jag satt med en grupp i taget och hjälpte dem att planera och fördela arbetet. De andra barnen hade arbete som de kunde klara på egen hand. Det var väldigt roligt och lärorikt för mig att få ägna mig en lång stund åt en liten grupp och att känna att jag gav barnen i den gruppen mitt odelade intresse.

Efter hand som berättelserna blev det dags att ta bilder. Då kom Monica. Barnen tyckte att det var jättespännande. Men det var inte helt enkelt att ta fina skarpa bilder. Monica hjälpte till att ta bilder och sedan fick de lägga in dem i datorn, och bilderna lades sedan in i programmet Photo Story.

När alla grupper var klara med bilderna återstod att sätta ljud till bildberättelsen. Ljudet spelades in direkt på dator. Många barn tyckte att det var svårt att hitta en bra monsterröst. De reagerade också för att de inte kände igen sina egna röster.

Och så kom den stora dagen när alla bildberättelserna var klara och vi skulle titta på dem hela klassen. Några var lite generade med det var inte tal om annat än att alla vill visa sina alster för föräldrarna. De var alla ganska imponerade. Några tyckte att det såg ut som riktig film.

Bildberättelserna var klara och det var dags att göra en reflektion. Vad hade de tränat under tiden de arbetat med MÖTE MED MONSTER?

Så här skrev barnen: tränat att hitta på, fantiserat, komma med idéer, rita, måla, hjälpas åt, ta ansvar, komma överens, våga komma med förslag, hitta en bra röst.

De flesta barnen upplevde att de andra i gruppen hade lyssnat på dem. De tyckte också att de hade vågat säga vad de tyckte. Samarbetet fungerade mycket bra i några grupper medan det var svårt för vissa barn att hålla fokus på sina uppgifter.

Mest nöjda var barnen över att det blev så snygga bilder.

I maj bjöd klassen in sina föräldrar till en Caféquäll. Klassrummet var absolut fullsatt. Det var inte bara mammor och pappor. Storasyskon och mor-och farföräldrar ville också komma. Barnen och jag hjälptes åt att berätta om vårt projekt. Jag hade skrivit ut och satt upp följande citat ur läroplanen.

Lpo 94

s.7. Skolans uppdrag

Skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet.

Skolan skall förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i ett samhälle behöver.

Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form skall vara inslag i skolans verksamhet.

s. 9 God miljö för utveckling och lärande

Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och får erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

s. 11 Kunskaper.

Skolan ska sträva efter att varje elev

- utvecklar nyfikenhet och lust att lära,
- utvecklar tillit till sin egen förmåga.
- känner trygghet och lär sig att ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra,
- lär sig utforska, lära och arbeta både självständigt och tillsammans med andra
- befäster en vana att självständigt formulera ståndpunkter grundade på såväl kunskaper som förnuftsmissiga och etiska överväganden
- tillägna sig goda kunskaper inom skolans ämnen och ämnesområden, för att bilda sig och få beredskap för livet,

Att jag tog fram dessa läroplans citat handlade inte om att jag under den här tiden känt mig ifrågasatt för att jag använt så mycket tid för vårt ”monsterarbete” utan mer för min egen skull.

Vår publik blev mycket imponerad och barnen såg otroligt stolta ut. En pappa erbjöd sig att kopiera DVD:n så att alla barnen fick en egen MÖTE MED MONSTER.

Det var roligt och stundtals ganska jobbigt i arbetet med monsterberättelserna. Det krävdes mycket planering och organisation. Att arbeta med Monica är alltid så himla roligt och stimulerande. Det var härligt att se barn som annars inte är så initiativrika i det här arbetet bli så alerta.

ALLA BARNEN VAR MYCKET STOLTA, de hade för det allra mesta varit mycket engagerade, alla hade ofta känt att de hade lyckats, de hade upptäckt att de hade mycket att vinna på att samarbeta, de hade skrivit mycket (manus, loggböcker), tränat på att ta ansvar.....Jag är glad att jag bestämde mig för att delta i skolbio- forskarcirkeln.

Gunilla Thunberg

Filmen om Kristallen, förskoleklass, Kyrkbyns skola.

Idén om filmning i förskoleklassen kom efter en brainstorming i vår grupp och i samråd med Monica Andersson. Då det här var första gången jag skulle jobba med filmkamera tillsammans med min klass så visste jag inte riktigt vad jag skulle förvänta mig för resultat.

Mina funderingar innan var

Får man filma vad man vill?
Vad är verklighet - vad är sant?
Hur gör man?
Varför en film?
Vad är en dokumentär?

Tanken var att barnen själva skulle få filma olika situationer och arbetstillfällen under dagen. Resultatet skulle bli en dokumentär/berättelse om Förskoleklassen Kristallen. Det fanns inget manus och barnet som filmade fick själv välja vad den via kameran ville berätta om oss och vår verksamhet. Jag satte upp mål för arbetet med barnen och mål för mitt eget arbete kring projektet.

Målen för arbetet med barnen var:

Att alla som ville skulle få filma.
Att de skulle få tillfälle att filma under alla olika aktiviteter som vi genomförde hos oss.
Att tillsammans titta på och reflektera kring det som blev filmat och hur det blev filmat.

Målen för mitt eget arbete var:

Att ta reda på vad som händer när man ger en filmkamera till en sexåring – blir det någon film?
Att inspirera barnen till arbetet med filmen och driva arbetet framåt.
Att ta reda på vad olika barn väljer att filma, filmer de det jag tror att de kommer att filma?
Att ta reda på hur barnen ser på sin dag på Kristallen. Vad är viktigt för dem?
Att redigera filmen och visa det färdiga materialet för klassen och deras föräldrar.

Mitt upplägg i arbetet var följande:

- Informera rektor och arbetslaget om filmprojektet som vi ska göra.
- Skicka ut ett informationsbrev till föräldrarna och fråga om deras barn får medverka i filmen.
- Introducera för barnen om projektet. Att jag har tänkt att vi ska göra en dokumentär/berättelse om vår klass och vad vi gör under dagarna. Prata om vad en dokumentär är och hur man praktiskt gör. Att det inte handlar om teater. Fråga barnen om deras och mina funderingar. T.ex. får man filma vad man vill? Vad är verklighet – vad är sant?
- bjuda in Monica som visar via tv-n hur det man filmer blir. dvs. koppla ihop kameran med tv-n så att barnen ser direkt när det filmas – vad som filmas.
- Starta filmarbetet. Låta barnen vara med och bestämma när de vill filma.
- Under filmningsarbetet titta på filmen.
- Redigera och visa den färdiga filmen.

Så här gick det.

Efter frågan till föräldrarna om deras barn fick medverka i filmen fick jag positivt svar från alla utom en. Det negativa svaret från en förälder har ställt till med lite praktiska problem, eftersom tanken var att barnen skulle få filma fritt i lokalen och dokumentera det som händer.

Nu fick jag hela tiden tänka på var barnet som inte fick vara med i filmen befann sig och se till att den som filmade inte vände kameran dit. Lärdomen för mig kring detta blev att nästa gång jag gör ett filmprojekt, vill jag att alla barn ska få vara med för sina föräldrar för att praktiskt få arbetet att flyta på.

När jag berättade för barnen om filmen vi tillsammans skulle göra så blev de flesta väldigt entusiastiska och ville börja direkt. Vi pratade om att vi skulle göra en dokumentär och inte spela teater framför kameran.

Monica kom på besök. Hon pratade om lite praktiska saker som vi skulle tänka på när vi filmade. Sedan kopplade hon kameran till tv-n så att barnen fick se bandet samtidigt som det filmades. När Monica var färdig bad jag barnen att försöka glömma bort att kameran var där. Barnen jobbade på som vanligt och Monica filmade. Avslutningen på det här passet blev att vi tittade på det som Monica hade filmat. Jag tror att det var bra för de barn som inte riktigt hade förstått vad det var vi skulle göra att se det Monica hade filmat. Hon pausade filmen vid olika sekvenser och visade barnen vad de skulle tänka på när de själva skulle filma.

Nu var det dags för oss att börja filma. Den som fick börja var en flicka som jag upplevde som mycket motiverad att filma. Hon fick bli lite testpilot. Hon filmade i ca fem minuter. När hon filmade hade vi arbete och fri lek. Hon rörde sig mycket mellan de andra barnens aktiviteter. När hon gick tittade hon genom filmkameran och detta resulterade i att hon ibland kom mycket nära det hon filmade. De flesta av barnen filmade på det här sättet. Alla barnen i klassen har provat att filma. Vissa filmade uppåt tio minuter, andra filmade i en till två minuter. Vi filmade under cirka sex veckor. Under dessa veckor har vi regelbundet tittat på och reflekterat kring filmen. Barnen har fått tycka till om resultatet av sin filmning. - Fanns det några svårigheter med att filma. – Tyckte de att de hade fått med det de ville när de filmade.

När alla barn hade filmat satte sig jag och Monica och tittade på filmen och reflekterade kring hur det blev.

De slutsatser jag kom fram till är:

Se till att alla föräldrar är positiva till filmning i klassen för att underlätta arbetet.

Visst kan man jobba med att göra film i en förskoleklass.

Att starta filmarbetet på höstterminen för att vara säker på att hinna avsluta arbetet innan jag släpper klassen och får en ny.

Att det har varit spännande och lärorikt att se sig själv på film både för mig och barnen.

Att vissa barn inte ser kopplingen att det är de som är på filmen. exempel. - Kolla vad det där barnet gör! När det är de själva som gör.

Att de flesta av barnen gick väldigt nära det som de filmade.

Flera barn reflekterade kring att vi gjorde många saker och aktiviteter. Det blev tydligt när de såg det på filmen.

Hela filmprojektet engagerade hela klassen, alla var med och tillförde något.

Har jag då nått målen jag satte upp?

Alla barn har fått prova på att filma, några mer några mindre efter deras eget önskemål.

De har filmat under olika aktiviteter så som samling, fri lek, arbetspass, utflykt, ute lek, planering av idrott, idrottspass, studiebesök och fruktstund.

Vi har tillsammans titta på och reflekterad kring filmen.

Barnen har varit väldigt engagerade i filmen och hjälpt till att driva arbetet framåt.

Jag tycker att det är svårt att bedöma hur de ser på sin dag på Kristallen genom att titta på vad de har valt att filma. Under barnens egna reflektioner kring resultatet av sin filmning låter det som att det som hamnade på filmen mest hamnade där av en slump. Så kanske det också blir när man inte har ett manus.

Filmen är inte redigerad ännu på grund av tidsbrist, men jag har som mål att den ska bli klar under höstterminen och jag ska kunna visa den för klassen och deras föräldrar.

Ingela Midsem Karlmat

HÖGSKOLAN
Dalarna

1 (3)

Mats Barrdahl
Forskningscirkelledare

2007-12-13
PM
Forskningscirkel
mediepedagogik, Orsa
kommun, år 2007

Synpunkter från forskningscirkelledaren vid avslutningen december 2007

Under år 2007 har undertecknad fungerat som handledare vid forskningscirkeln kring skolbio/mediepedagogik i Orsa kommun. Under året har fyra gemensamma träffar á tre timmar genomförts under handledning. Däremellan har medlemmarna arbetat i sina resp klasser samt haft träffar under ledning av Monica Andersson, Orsa Mediaverkstad.

Vad är en forskningscirkel?

Forskningscirkelns form och arbetssätt:

- En "postmodern" form av studiecirkel
- Ett möte mellan lärare och forskare
- Frivilligt deltagande
- Pedagogiska samtal
- En "långsam" process
- "Learning by doing"
- Fallstudier/pedagogiska aktionsforskningsprojekt.

Forskningscirkelns innehåll:

- Innehållet bestäms av deltagarna
- Ett forskande förhållningssätt
- Problematisering
- Skriv- och tankeprocesser
- Reflekterande och teoretiskt tänkande.

Några slutsatser om forskningscirkelns effekter:

- Kompetensutveckling ("Nu när vi kommit en bra bit på väg så kan jag säga att formen att göra detta i cirkel känns bra. Innehållet fick vi ju till stor del välja själva och därför blev man motiverad.", lärare).
- Skolutveckling (Pedagogiska aktionsforskningsprojekt, att pröva nya vägar).

Vilka projekt har genomförts under året?

- Blogg med film, år 8, Orsaskolan. Eleverna har med videokamera dokumenterat sitt arbete under en dag då de arbetade med projektet Uppdrag Orsa Kommun. Innehållet behandlar när de arbetar och beskriver deras prao på en kommunal arbetsplats. Lärare: Gun Liverstam.
- Videofilm om medier, år 5, Kyrkbyskolan. Eleverna har videofilmade när de gör en undersökning av olika medier, såsom chat, mobiltelefoner, dataspel, TV-spel och reklam. Lärare: Monica Eldh.
- TV-Kyrkbyn, år 4, Kyrkbyskolan. Eleverna har videofilmade vad som kan benämnas konsument/'soff'program. Lärare: Margareta Olsson.
- Möte med monster, år 3 – 4, Digerbergsskolan. Bildberättelser i Photo Story. Lärare: Gunilla Thunberg.
- Filmen om Kristallen, förskoleklass, Kyrkbyskolan. Eleverna i förskoleklassen har videofilmade sin vardag i förskoleklassen Kristallen. Lärare: Ingela Karlsmats.

Vilka kopplingar till skolans styrdokument kan göras?

Samtliga projekt är avrapporterade var för sig. I alla fem projekten har olika former av mediedokumentation genomförts. Lärare och elever har tillsammans planerat och genomfört de olika projekten. Elevernas inflytande i planerings- och genomförande delarna har varit alltifrån mycket hög till helt och hållet självständigt planerande och genomförande (under överinseende av lärare). Projekten har en mycket klar koppling till centrala delar i Läroplanen för grundskolan, Lpo94, samt till kursplanerna i framförallt ämnena Bild och Svenska. Bl a följande centrala delar i dessa styrdokument finns representerade i samtliga projekt:

Läroplanen, Lpo94

- Skolan skall sträva efter att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära.
- Skolan skall sträva efter att varje elev lär sig att utforska, lära och arbeta både självständigt och tillsammans med andra.
- Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig goda kunskaper inom skolans ämnen och ämnesområden, för att bilda sig och få beredskap för livet.

Läraren skall:

- utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan,
- svara för att eleverna får prova olika arbetssätt och arbetsformer,
- tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Kursplan i ämnet Bild för grundskolan

Ämnets syfte och roll i utbildningen: Bild och bildkonst ger unika möjligheter till studier och reflektion kring människors sätt att tänka, skapa och uppleva sig själva och omvärlden... syftar till att utveckla såväl kunskaper i att framställa, analysera och kommunicera med bilder. Den skall utveckla lust, kreativitet och skapande förmåga...Kunskaper om bilder och bildkommunikation är en viktig förutsättning för att aktivt delta i samhällslivet...Kunskaper om bild och bildframställning har stor betydelse för arbetet i skolan och för elevernas övriga liv och verksamhet...I arbetet med bilder gestaltas erfarenheter och produceras kunskap som blir synlig, gripbar och möjlig att förmedla.

Mål att sträva mot i ämnet Bild: Skolan skall i sin undervisning i bild sträva efter att eleven utvecklar sitt kunnande för att främja lust och vilja att på ett personligt sätt framställa bilder med hjälp av hantverksbaserade metoder och tekniker samt metoder inom dator- och videoteknik, samt att eleven blir medveten om bilden som språk och dess roll och användning i skilda sammanhang och kulturer samt utvecklar förmåga att kommunicera med hjälp av egna och andras bilder.

Kursplan i ämnet Svenska för grundskolan

Ämnets syfte och roll i utbildningen: Utbildningen i ämnet svenska syftar till att ge eleverna möjligheter att använda och utveckla sin förmåga att tala, lyssna, se, läsa och skriva samt att uppleva och lära av...film...Ämnet skall ges läs-, film- (och teaterupplevelser) och tillfällen att utbyta erfarenheter kring dessa.

Mål att sträva mot i ämnet Svenska: Skolan skall i sin undervisning i svenska sträva efter att eleven utvecklar förmåga att utnyttja olika möjligheter för att inhämta information, tillägnar sig kunskap om mediers språk och funktion samt utvecklar sin förmåga att tolka, kritiskt granska och värdera olika källor och budskap, samt att eleven förvärvar insikt i hur lärande går till och reflekterar över sin egen utveckling och lär sig att både på egen hand och tillsammans med andra använda erfarenheter, tänkande och språkliga färdigheter för att bilda och befästa kunsaker.

De, inom forskningscirkelns ram, genomförda projekten, uppfyller således i mycket hög grad läroplanens och relevanta kursplaners mål och riktlinjer för grundskolans verksamhet. De genomförda projekten är exempel på nytänkande och nyskapande vad gäller grundskolans innehåll, arbetssätt och arbetsformer.

*Falun dag som ovan
Mats Barrdahl*

Mediepedagogikens framväxt i Orsa

Orsa kommun har genomfört ett antal projekt som berört all personal.

Skratt och gråt på Röda Kvarn

Under åren 93-95 fick Orsa bidrag från Svenska Film Institutet för skolbioverksamhet, projektet kallades Skratt och Gråt på Röda Kvarn. Efter projektet slut har skolbiovisningar funnits i kommunen som en naturlig del av verksamheten. Detta finns också inskrivet i kommunens skolplan:

"Varje barn från tre års ålder får uppleva minst en film och en konsert- eller teaterföreställning varje år"

Datorn som pedagogiskt verktyg

Innan ITiS genomfördes i Orsa ett projekt kallat: Datorn som pedagogiskt verktyg. All pedagogisk personal i Orsa kommun fick en baskurs i datorns användning och hur man skulle arbeta med datorn i ett pedagogiskt syfte. De fick lära sig Works, Excel, och Publisher, titta på pedagogiska datorprogram allt kombinerades med pedagogiska diskussioner

ITiS

Under ITiS-satsningen deltog 8 arbetslag (36 pedagoger) år 2000 och 2 arbetslag (14 pedagoger) 2002. Sammanlagt har 50 av Orsas 110 pedagoger inom skolan fått del av satsningen ITiS.

Skoldatanätet

Under läsåret 2004 – 2005 gjordes en förstudie för att undersöka ny teknisk utrustning på skolorna i Orsa samtidigt gjordes en undersökning av den pedagogiska utvecklingen. Utifrån denna beslutade Barn och Utbildningsnämnden om ett projekt: Skoldatanätverket som innehåller både en teknisk och en pedagogisk utveckling i kommunens skolor. Ett nytt nätverk byggs upp för att underlätta hantering av teknisk support. En handledarutbildning genomförs för 25 pedagoger och skollärare. Den innehåller både praktiskt arbete och teori i mediepedagogik. Under kursen som är på 5 heldagar ska också ett förslag på en strategi för arbetet med medier i kommunens skolor arbetas fram.

Forskningscirkel kring skolbio/mediepedagogik

2005 fick Orsa bidrag från Sv. Filminstitutet för att genomföra en forskningscirkel för pedagoger som syftar till att belysa arbetet med skolbio/mediepedagogik.